

Handleiding voor de aanleg van broeihopen voor ringslangen

De ringslang (*Natrix natrix*) is een eierenlegend reptiel. Het zwangere vrouwtje legt haar eieren op een geschikte plek en laat ze daar achter. Het ontwikkelen van de eieren verloopt het beste bij circa 30°C. Hierdoor is in ons relatief koude klimaat de ringslang afhankelijk van mest of composthopen. Tegenwoordig worden speciaal hiervoor broeihopen aangelegd.

Locatie & tijd

Een goede locatie moet aan de volgende eigenschappen voldoen:

- Het moet vast staan dat er ringslangen in de omgeving voorkomen.
- Het moet in de directe nabijheid van begroeiing zijn (ook voor de levering van de benodigde takken).
- Maximaal 4 meter van open water.
- Het moet er rustig zijn, geen verkeer of veel publiek.
- Minimaal half in de zon liggen.

De beste tijd om een broeihoop aan te leggen is vanaf half maart tot eind april.

Locatie van broeihoop

Benodigheden

Voor het aanleggen van een broeihoop van 3 x 2 meter en 1,50 meter hoog is nodig:

- 2m³ paardenmest (met weinig stro). Geen koemest.
- 2m³ houtsnippers (tuinafval zoals gras, riet en bladafval mag ook).
- Takken (vooral grote).
- Circa 5 personen.

Gereedschap

- Kruiwagen (100L).
- 2 rieken (voor de mest).
- 2 grote vierkante scheppen (voor de houtsnippers).
- 2 batjes.
- Snoei- en takkenscharen.
- Takkenzaag.
- Handschoenen.
- Een emmer.
- Een zeiltje, bijvoorbeeld zwart landbouwfolie (circa 2 x 2 meter).

Werkwijze

Maak eerst een vlakke ondergrond van bladeren en/of gras.

Leg hierop een laag grove takken.

Leg hierop in het midden een paar kruiwagens pure paardenmest.

Vervolgens een laag takken en daarna om en om een laag mest vermengd met snippers of tuinafval en een laag takken.

Zorg dat het een losse hoop wordt.

Zorg dat er aan de waterzijde openingen in de broeihoop ontstaan waar de ringslangen in kunnen kruipen.

Als de broeihoop op hoogte is, moet hij afgedekt worden met gras of riet.

Als laatste worden er een aantal (ca. 4) emmers water over de broeihoop gegooid om de broei op gang te brengen.

Nazorg

Het controleren van de broeihoop kan op twee manieren:

1. Door in het voorjaar (eind maart/begin april) de broeihoop voorzichtig af te graven (omzetten). Er kunnen dan eierschalen gevonden worden.
2. Door aan het eind van de zomer een zeiltje te spannen tegen de zijkant van de broeihoop aan de zonkant. De juvenieltjes kruipen hier dan onder. Eind september kan de broeihoop dan gecontroleerd worden door het zeiltje op te lichten.

